

R. GINEVIČIUS, O. G. RAKAUSKIENĖ, R. PATALAVIČIUS,
M. TVARONAVIČIENĖ, K. KALAŠINSKAITĖ, V. LISAUSKAITĖ

EKSPORTO IR INVESTICIJŲ PLĖTRA LIETUVOJE

VIŠNIAUS GEDIMINO TECHNINIS UNIVERSITETAS

Vilnius

LEIDINIA
TECHNIKA

2005

1222

TURINYS

Santrumpos	6
Įvadas	7
I. UŽSIENIO PREKYBOS PLĖTRA – VIENAS IŠ PAGRINDINIŲ LIETUVOS EKONOMIKOS AUGIMO SVERTŲ	
1.1. Lietuvos nacionalinės ekonomikos ir pasaulio ūkio sąveika	12
1.2. Tarptautinės prekybos koncepcijos	21
1.3. Eksporto svarba ir valdymas	25
Eksporto operacijų planavimas	28
Taktinis eksporto planavimas	32
Rėmimas eksportinėje įmonės veikloje	33
II. LIETUVOS IŠORĖS EKONOMINIŲ VEIKSNIŲ ANALIZĖ	
2.1. JAV ekonomikos pakilimas	38
2.2. Europos ekonomika: ir nuosmukis, ir augimas	47
2.3. Vokietijos ekonomikos plėtra	54
2.4. Rusijos ekonominė padėtis	59
2.5. Ukrainos ekonomikos apžvalga	64
2.6. Baltarusijos komandinė ekonomika	66
2.7. Lenkijos ekonomikos postūmiai	69
2.8. Latvijos ekonomikos bruožai	71
2.9. Stabilus Estijos ekonomikos augimas	76
III. LIETUVOS UŽSIENIO PREKYBOS ANALIZĖ	
3.1. Lietuvos makroekonomikos laimėjimai	82
3.2. Lietuva – PPO narė	89
3.3. Lietuvos užsienio prekybos svarbiausios tendencijos ir problemos 1993–2003 m.	96
3.4. Lietuvos užsienio prekybos analizė 2004 metais	109
IV. LIETUVOS EKSPORTO PLĖTROS ANALIZĖ IKI ĮSTOJIMO Į ES	
4.1. 1993–2004 metų eksporto raida	112
4.2. Eksporto struktūros analizė pagal šalių grupes	117
4.2.1. Ekonominių santykių su Europos Sąjunga plėtra	118
4.2.2. Eksporto į Nepriklausomų valstybių sandraugą kitimo tendencijos	121
4.2.3. Prekybiniai santykiai su Vidurio Europos laisvosios prekybos asociacijos šalimis	124

4.3. Eksporto struktūra pagal šalis	126
4.3.1. Pagrindinės Lietuvos eksporto partnerės	126
4.3.2. Eksporto į Vokietiją plėtra ir nuosmukis	129
4.3.3. Prekybiniai santykiai su JAV	131
4.3.4. Lietuvos prekyba su Latvija	133
4.3.5. Lietuvos ekonomikos atvirumo laipsnio analizė ir eksportui didėti įtaką darančių veiksnių nustatymas	134
Lietuvos eksporto augimui įtaką darančių veiksnių nustatymas	137
Tyrimo tikslai	137
Koreliacinė regresinė analizė	138
4.4. Prekių grupių eksporto analizė	142
4.5. Užsienio prekybos ypatumai pagal pramonės šakas	145
4.5.1. Naftos produktų eksporto perspektyvumas	147
4.5.2. Aprangos ir tekstilės įmonių veikla tarptautinėse rinkose	148
4.5.3. Užsienio prekyba žemės ūkio ir maisto produktais	149
4.5.4. Medienos ir baldų pardavimas užsienio rinkoms	150
4.5.5. Statybos paslaugų eksportas	152
VI. UŽSIENIO INVESTICIJŲ PLĖTRA LIETUVOJE	
5.1. Investicijų ekonominė esmė ir formos	154
5.2. Tiesioginės užsienio investicijos ir jas veikiančios veiksniai	157
5.3. Teisinis investicinės veiklos reglamentavimas Lietuvoje	165
5.4. Tiesioginių užsienio investicijų Lietuvoje analizė	180
5.5. Transnacionalinių korporacijų veikla Lietuvoje	194
5.6. Tiesioginių užsienio investicijų efektyvumo įvertinimas Baltijos šalyse	212
VI. LIETUVOS EKSPORTO PLĖTROS IR INVESTICIJŲ SKATINIMO STRATEGIJA	
6.1. Lietuvos ekonomikos augimo veiksniai	234
6.2. Lietuvos užsienio prekybos plėtros strateginiai tikslai	236
6.3. Lietuvos tarptautinės prekybos privalumų ir trūkumų analizė	239
6.4. Užsienio prekybos sąlygų kaitos, Lietuvai tapus ES nare, vertinimas	243
6.5. Eksporto plėtojimo potencialas, galimybės ir perspektyvos	248
6.6. Eksporto skatinimo strateginės kryptys ir įgyvendinimo priemonės	253
Eksporto plėtros bei skatinimo programos	255

Eksporto plėtros programa WES-2000	259
Eksporto plėtros ir skatinimo strategija	260
6.7. Lietuvos tarptautinių ekonominių santykių vizija ir misija	261
VII. KONKRETAUS ATVEJO – LIETUVOS ĮMONĖS „ALETA“ UŽSIENIO PREKYBOS ANALIZĖ	
7.1. Įmonės veiklos apibūdinimas	274
7.1.1. Sutarčių su užsienio partneriais sudarymas ir prekių pristatymas	274
7.1.2. Prekių asortimentas bei ypatybės	276
7.2. Konkurenciniai įmonės pranašumai	277
7.3. Įmonės „Aleta“ eksporto efektyvumo įvertinimas	278
7.4. Įmonės „Aleta“ eksporto plėtros strategija	279
7.4.1. Vokietijos rinkos ir prekybos sąlygų analizė	280
7.4.2. Pagrindiniai įmonės plėtros tikslai ir eksporto plėtros etapai	285
7.4.3. Prioritetinės įmonės veiklos kryptys	286
7.4.5. Strategijos įgyvendinimo organizavimas ir priežiūra	296
Baigiamasis žodis	301
Literatūra	305
Teisės aktai	309
Strategijos	309
Statistiniai leidiniai	310
Kiti informaciniai šaltiniai	311
Priedai	312